

Donso Dana

(laatst bijgewerkt op 17 februari 2020)

Jagers ritme van de Bwaba. Het verhaal erachter:

Ooit was Dana de enige jager in een Bwaba dorp en daarmee de enige die wild vlees aanleverde aan het dorp. Hij vroeg steeds aan de Chef de village welk vlees hij moest gaan jagen. De chef hield blijkbaar van afwisseling en zo werden achtereenvolgens een olifant, een leeuw, een gazelle, een buffel, enzovoort gejaagd. Maar de dieren uit het bos waren ook niet gek en trokken steeds verder het woud in en werd de jacht steeds moeilijker voor Dana.

Op een dag vroeg de Chef de Village om een Hyena. Dus Dana ging op pad om een hyena te jagen. Na een lange tocht vond hij uiteindelijk een ziek en hongerig mannetje dat hij schoot en wilde. Normaal nam hij het hele dier mee, maar nu besloot hij om het vel en de kop achter te laten. Maar toen hij terugkwam in het dorp, geloofde de chef niet dat het een hyena was. ‘Pas als ik de kop en het vel zie, geloof ik dat het een hyena is; we eten het niet!’.

Dana ging op pad om het op te halen maar hij vond daar ook het (zwangere) wijfje van de gedode hyena. Ze huilde. Dana wilde opnieuw de trekker overhalen maar twijfelde en vroeg aan de hyena waarom ze huilde. “Je hebt mijn man gedood, en schiet me maar dood, dan ben ik af van mijn verdriet”. ‘Nee’, zei Dana, “ik wil alleen het vel en de kop van je man meenemen”. Zij wilde dat niet, “Ik wil hier rouwen”. Dana zei dat hij iets moest meenemen anders zou hij uit het dorp worden weggestuurd. Hij stelde voor dat hij nooit meer een hyena zou schieten als hij het vel en de kop mocht meenemen. Ze zei: “Je moet een fluit maken van het vel / de kop en erop blazen om te waarschuwen dat je op jacht bent”.

Dana ging aan de slag maar het lukte hem niet, hij had (dacht hij) een ander dier nodig om er een fluit van te maken. Het hyenavrouwtje stelde echter de voorwaarde dat hij het ter plekke moest maken. Hij schoot een hert en pakte de hoorn en ging aan de slag. Pas nadat hij een hol had gegraven voor de hyena om de jongen te werpen. Na de worp blies hij op de fluit. De hyena waarschuwde de kleintjes: “Dat is het geluid van de jager die jullie vader vermoorde.”

Dana keerde terug naar het dorp en vertelde het verhaal aan de chef. Maar de chef geloofde het opnieuw niet en Dana moest opnieuw het bos in om het gedode hert te halen.

(moraal: met één jager, komt er geen eind aan het werk en de vragen).

Op een dag ging hij weer jagen, maar onderweg werd hij ernstig ziek en kon niet terugkeren. Een tortelduif zag dat hij zich verschool onder een boom. Dana zei: “Ik kan je nu niet doden, want ik ben ziek”. De duif vroeg of hij hem zou schieten als hij een medicijn zou regelen. Dat was akkoord, De duif zei dat het schors van de boom waaronder hij zat het juiste medicijn is. Dana gebruikte het en werd beter en keerde terug naar het dorp.

Inmiddels was er een nieuwe chef gekomen: de zoon van de vorige (overleden) chef. De wijzen van het dorp hadden geweigerd te sterven zolang Dan niet was teruggekeerd. Dana zei dat hij geen vlees had meegenomen maar wel ‘het vlees van de boom’, een medicijn dat hem door de duif was aangewezen. De chef zei dat hij vanaf nu ook medicijnen zou moeten meebrengen uit het woud. Sindsdien zijn de jagers ook de plant-kenners en medicijn-halers. Dana had met deze aanpak ook zijn eigen leven gered.

*Bi naa, Sahoui sounoun wa Bi naa wa Banza
Bi naa nagnou sounoun wa bi naa wa Tyoza
Bi naa, Sahoui sounoun wa Binaa wa Banza
Bi naa Dan yuo Sounoun wa bi naa wa Banza*

*A mi wé lo Dosso Danaa, Danaa va moin
A mi wé nyanama mine Dosso Dana va wa moin
Dana va ho moin a yo douma, moin Dana va moin*

(Diarra = leeuw, Nagnou = hert, antilope, gazelle, Sahoui = hyena, Dan yuo = katachtigen, Banza = fluit)

Bron: Youssouf Keita en Hakiri Koita, Bobo Dioulasso januari 2020

Mogelijke percussie begeleiding

Bara (djembé)	S	T	S	T
Bara doundoun (sangban)	T	S	S	S
Sjeker	★	★	★	★
Beat	●	○	●	○

Melodie

	*▲	O	X	/	*▲	O	X	/	*▲
za	*				*				
bi		O			O			start	
na			/			/			
sah					▲				▲
oui			/			/			
i			*			*			
sou		X			X				
nou			/			/			
wa		O			O				
bi		▲			▲				
na		X			X				
		X			X				
wa		X			X				
ban		▲			▲				

	*▲	O	X	/	*▲	O	X	/	*▲
za	*				*				
bi		O			O				
na			/			/			
na		O			O				
gnou		O			O				
sou		X			X				
nou			/			/			
wa		O			O				
bi		▲			▲				
na		X			X				
		X			X				
wa		X			X				
tyo		▲			▲				

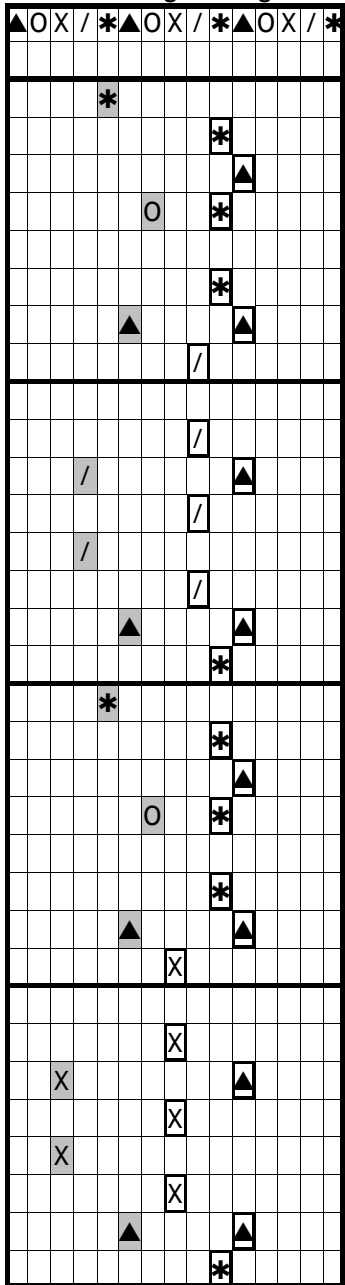
Patroon A
begeleider

▲	O	X	/	*▲	O	X	/	*▲	O	X	/	*▲
		*			*							
		*			*							
		*			▲							
					*							
		O	/									
	/	of		O	*							
	/	of		O								
		*			*							
		*			*							
		*			▲							
					*							
			▲	X				start				
X	of		▲		*							
X	of		▲									

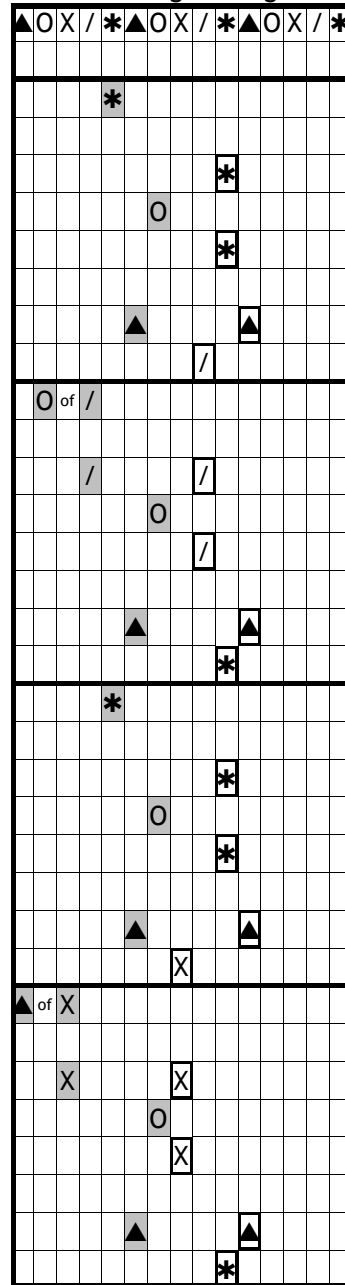
Patroon B
solo begeleiding

▲	O	X	/	*▲	O	X	/	*▲	O	X	/	*▲
		*			O							
		*			O							
		*			O							
					O							
X		▲										
					/							
					(/)							
	O				/							
	/				/							
					/							
		*			O							
		*			O							
		*			O							
		*			O							
O		▲										
					X							
					(X)							
▲					X							
	X				X							
					X							
					X							

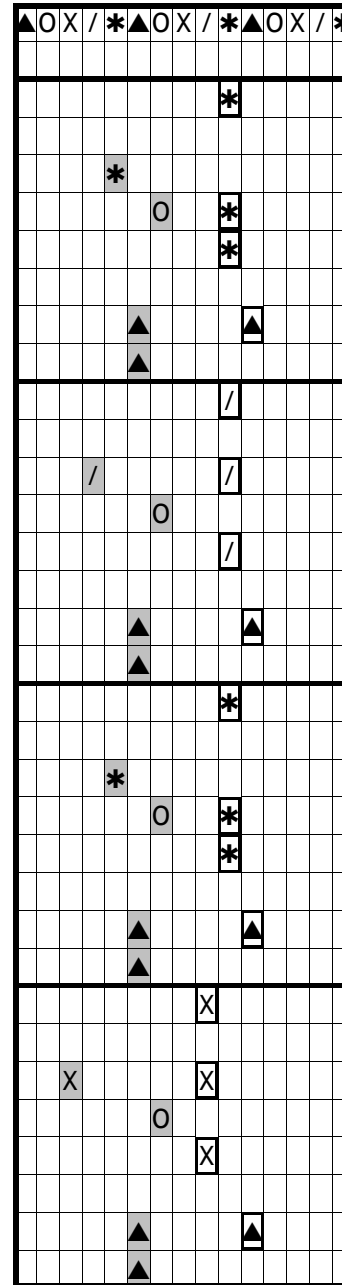
Patroon C
solo begeleiding

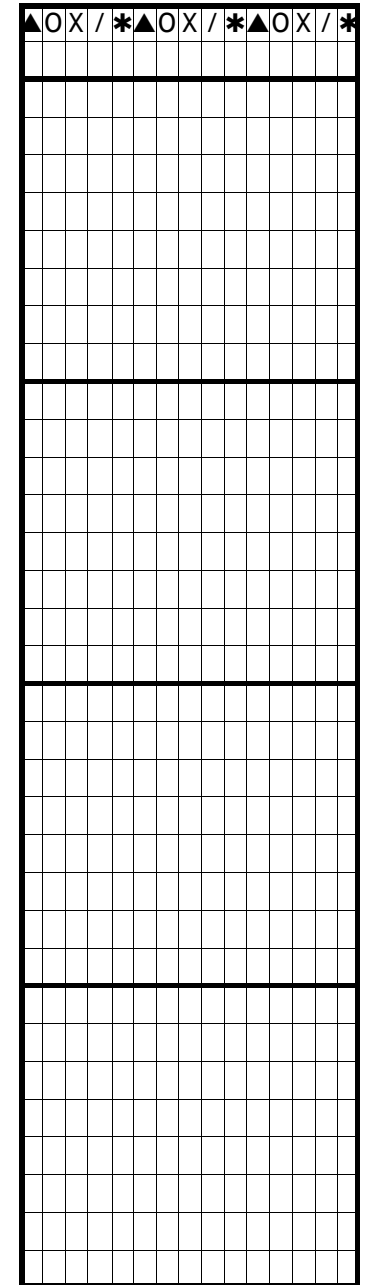
Patroon D met variatie
solo begeleiding

Patroon E

Aantekeningen

Melodie rechts,
begeleiding links

X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O
		*					*						*	
		*							O					
											/			
		O												
/	of	O											▲	
											/			
/	of	O											*	
*										X				
											/			
*										X				
											O			
*											▲			
											X			
X	of	▲											X	
X	of	▲												

X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O
		*					*						*	
		*							O					
											/			
		O												
/	of	O											O	
													O	
/	of	O											O	
*										X				
											/			
*										X				
											O			
*											▲			
											X			
X	of	▲											X	
X	of	▲												

Aantekeningen

▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*

Aantekeningen

▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*